

1.

I. Metin

Kar parsıları, öylesine gizemli canlılar ki bazı insanlar onlara “hayalet kedi” diyor. Kar parsılarını araştırma yöntemlerinden biri, GPS tasmaları yardımıyla izlerini sürmektir. Birkaç yıl önce Moğolistan’da bir araştırma ekibi, 32 kar parsına uydu alıcılı tasma taktı ve bu sayede Gobi Çölü’ndeki Tost Dağları’nda kedilerin hareketlerine dair birçok şey öğrenildi. Örneğin, ergin erkek parsılar avlanmak için yaklaşık 210 kilometrekarelik bir bölgeye yani ABD’nin başkenti Washington’dan biraz daha büyük bir alana ihtiyaç duyuyordu.

II. Metin

Türkiye’de 4 türden 18 kuş, 3 yıl önce uygulamaya konulan GPS aracılığıyla takip edilmeye başlandı. Uzman ekipler tarafından kuşların sırtına takılan, ağırlığının yüzde 2’sini geçmeyecek bir ağırlıkta, sırt çantası şeklindeki GPS verici, belirli aralıklarla kuşların bulunduğu noktalara dair uydu üzerinden sinyaller gönderiyor. Leylek, turna, kızıl şahin ve yılan kartalı türlerindeki kuşları takibe alan uzmanlar, turnaların kışlamak için genellikle Çukurova’yı tercih ettikleri, leyleklerin ise daha güneye giderek Afrika ülkelerine ulaştıkları bilgilerini edindi.

Bu metinlerde söz edilen konuların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belgeselcilerin hayvanları takip etmek için çok farklı yöntemler kullanması
- B) Hayvanların mevsim şartlarına göre uygun göç yerlerini tercih etmesi
- C) GPS takılan hayvanların izlerinin takip edilerek yeni bilgiler edinilmesi
- D) Hayvanların avlanma alanlarının gün geçtikçe azalıyor olması

2. Aşağıdaki metinlerin hangisinde “ne zaman” sorusunun cevabı yoktur?

- A) Dar kapısından başka aydınlık girecek hiçbir yeri olmayan dükkânında tek başına gece gündüz kıvılcımlar saçarak çalışan Koca Ali, tıpkı kafese konmuş terbiyeli bir aslanı andırıyordu. Uzun boylu, iri pençeli, kalın pazı, geniş omuzlu bir pehlivandı.
- B) Her şey çok sakin başlamıştı o gün. Güzel bir yaz günüydü. Pamuk aklığında bulutlar, masmavi bir gökyüzü ve bütün sıradanlığıyla ışıyan parlak bir güneş... Parklarda sere serpe güneşlenenler, havuzlara ayak sarkıtanlar... Hiçbir özel işareti yoktu o günün.
- C) Kadın hâlâ derin uykuda, düzenli ve güçlü nefesler alıp veriyordu. Pencerelelerden içeriye yeni doğan günün ilk ışıkları vuruyordu. Fakat kış sabahının ışığı zayıftı. Karanlıkla aydınlık arası bir ışık, kararsız bir şekilde vuruyordu uyuyan her şeye.
- D) Sınırdan bozulan ordu, iki günden beri Serez’den geçiyordu. Hava serin ve güzeldi. Ilık bir sonbahar güneşi, boş, çimensiz tarlaları, üzerinde henüz taze ve korkak izler duran geniş yolları parlatıyordu. Bu gelenler, gidenlere hiç benzemiyorlardı.

3.

Çocukları kitaplarla buluşturan yazın dünyasında bir yazar olarak benim için en büyük başarı, yarattığım kişiliklerin okurların kalbinde yer edinmesi ve hayat boyu onların en yakın dostu olarak kalmasıdır. Özellikle çocuk edebiyatında böylesi büyülmüş kahramanlar yaratabilmek, genç okurları edebiyatla buluşturmak ve kitap okumanın aslında bütün zahmetine rağmen dünyanın en keyifli yolculuğu olduğunu hissettirmek çok kıymetli.

“Nasıl bu kadar çok yazabiliyorsun?” diye sorulunca açıkçası içten içe bir kızgınlık duyuyorum. Keyfimizden mi yazıyoruz sanki... Zora gelmişiz, darda kalmışız işte... Ama hiç inanmadığım bir şey olsa da bir daha doğsam, yeniden gelsem bu yeryüzüne seçeceğim başka yol yok; yine böyle, çalışmanın mutlu yorgunluğu içinde tükenip gitmek isterim.

Bu metinlerde kendilerinden böyle söz eden yazarlar için çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk edebiyatı eseri vermeleri
- B) Zor zamanlardan geçtikleri için yazdıkları
- C) Kitap yazmanın çok zor olduğunu düşünmeleri
- D) Yazarlıktan haz duyup yazarlığı severek yapmaları

4.

Atilla, alnındaki teri sildi. Her cumartesi beklediği yerde, yol kenarında, evlerinin karşısındaki cılız, üzerinde üç beş yaprağı olan küçük ağacın altındaydı. Ağaç dediğin yeşil olur ama bu, kaldırım rengiydi. O kadar çok araç geçiyordu ki bu yoldan rengârenk, türlü çeşit arabalar... İşte bu arabaların çıkardığı egzoz dumanından ve savurdıkları toz topraktan çevredeki ağaçlar renklerini yitirmiş, böyle kaldırım rengine bürünmüştü.

Bu metinde aşağıdaki 5N1K sorularından hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ne zaman?
- B) Neden?
- C) Nerede?
- D) Nasıl?

5.

- I. Bilinen en eski haberleşme yöntemlerinden biri olan duman mesajlarını Çinliler, Yunanlar, Amerika yerlileri ve Avustralya Aborjinleri sıkça kullanırdı. (Kim?)
- II. MÖ 8. yüzyılda Çin Seddi üzerine konuşlanan askerler, düşman saldırılarını birbirlerine dumanla haber verirdi. (Ne zaman?)
- III. Kuleden kuleye yayılan sinyallerin İstanbul-Antalya arası kadar bir mesafeyi katetmesi sadece birkaç saat sürerdi. (Nerede?)
- IV. Avustralya yerlileri Aborjinler dumanı genellikle kabile ziyaretlerini haber vermek ya da kabileler arası av partisi düzenlemek için kullanırlardı. (Niçin?)

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi yay araç içindeki 5N1K sorusuna cevap vermemektedir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

1.

İğneden ipliğe, aynadan cımbıza, boncuktan oyuncağa, astardan kumaşa her türlü nesneyi bir eşek, beygir veya at üzerinde ya da arabalarında köy köy, mahalle mahalle gezip dolaşarak satan seyyar satıcılara çerçi denir. Bir köye çerçi gittiğinde kadınlar, kızlar, çocuklar çerçinin etrafına üşüşerek yağ, peynir, yün, arpa, darı, mercimek gibi ürünler karşılığında bazı ürünler alırlardı. Kara yollarının gelişmesi ve motorlu araçların yaygınlaşması, ticari satış ağ ve yöntemlerinin ilerlemesi ve market zincirlerinin en ücra köşelere bile burnunu sokması sonucu bu meslek tamamen yok oldu.

○

Bohçacılar; naylon terlikleri, basma eteklerinin altına giydikleri bileklerine gelen pijama pantolonları ve yemenileriyle sıcak havalarda güneşin altında saatlerce dolaşan ve alınlarından ter damlacıkları görünen, kare şeklindeki o kocaman bohçalarını sırtında taşıyan, genelde neşeli kadınlardı. Günümüzde var olmasalar da bohçacı eve girer girmez evin hanımı komşularını çağırır ve bohça açılırdı. Renk renk işlemeli masa örtüleri, kumaş peçeteler ve hatta yatak ve divan örtüleri neşe saçardı. Bunları almak için çoğu zaman evdeki eski ama kullanılabilir durumda olan eşyalarınızı vermeniz yeterli olurdu.

Aşağıdakilerden hangisi çerçilik ve bohçacılık mesleklerinin ortak özelliği değildir?

- A) Seyyar satıcı olarak işlerini devam ettirmeleri
- B) Varlıklarını günümüzde sürdürmüyor olmaları
- C) Sadece kadınlar tarafından icra ediliyor olmaları
- D) Satışları ürüne karşılık eldeki malzemelerin verilmesi

2.

Nevşehir'deki peri bacaları, benzerine az rastlanan doğal oluşumlarıyla herkesi kendine hayran bırakıyor. Yer üstündeki bu muhteşem oluşum gibi yeraltı şehirleri de turistlerin gözde yerlerindendir. Nevşehir, benzersiz bir jeolojik yapıya sahip olmasıyla birlikte tarihî ve kültürel değerleri sayesinde kültür ve inanç turizminin önemli merkezlerinden biri olmuştur.

Az buz yer gezmedik Türkiye'de. Urfa, gördüğümüz tüm yerlerden çok farklıydı. Özellikle de Harran. 1800'lerde Osmanlı'nın Urfa'ya yerleştirdiği Bedeviler, o gün bugündür bu topraklarda kendi örf ve âdetlerini koruyarak yaşamaya devam ediyorlar. Urfa, inanç turizmi açısından önem taşıyor. Şehrin taşı toprağı ayrı bir hikâye, ayrı bir olay.

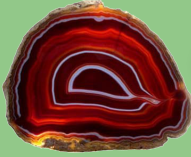
Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerde tanıtılan şehirlerin ortak özelliğidir?

- A) Turistik önemleri
- B) Coğrafi konumları
- C) Mimari yapıları
- D) Tarihi

3. Aşağıdakilerin hangisinde “ne zaman” ve “nerede” sorularının her ikisinin de cevabı vardır?

- A) Arka bahçedeki seksen yaşındaki Karga Feramuz'un, gençliğinde babaannem Cevriye Hanım'a âşık olduğunu öğrenince çok şaşırmışım.
- B) Bir pazar sabahı bu eşsiz ve yollanmamış bazı mektupları köşkün önündeki sakız ağacının dibinde bulmuştum.
- C) Gişedeki uzun burunlu, yuvarlak gözlüklü adamdan öğrenci biletimi alarak girdim İstanbul Arkeoloji Müzesinden içeriye.
- D) Ceviz ağacının tepesinden sesler gelmeye başlamıştı. Ağacın dibinde oturduğum yerde, kalın gövdeye yaslanıp sesleri dinlemeye başladım.

4.

Akik taşının vücuttaki negatif enerjiyi temizlediğine inanılır. Zihin, beden ve ruhun birbirine dengelenerek uyum içerisinde hareket etmesine yardımcı olur. Akik taşı, konsantrasyon bozukluğuna ve algı problemlerine yardımcı olduğu bilinen bir taştır. Taş; kullanan kişinin içsel öfke, korku ve gerginliğinin iyileşmesinde önemli rol oynar. Akik taşı, sahibine güven duygusu aşılar.

Ametist taşı, doğal sakinleştirici görevi görür. Stres ve gerginliğin ortadan kaldırılmasına yardımcı olur, ruh hâlini dengeler. Huzurlu ve rahat bir uyku için ametist taşı kullanılması önerilir. Görülen rüyaların anlamlandırılmasına ve sonrasında hatırlanmasına yardımcı olur. Kaygı giderici özelliğinin yanı sıra öfkeyi ve korkuyu da azaltma gücüne sahiptir. Üzünü, keder gibi tüm olumsuz düşünceleri engeller. Zihni sakinleştirir.

Aşağıdakilerden hangisi akik ve ametist taşının ortak özelliği değildir?

- A) Öfke ve korkuyu azaltmaları
- B) Yaratıcılığın önünü açmaları
- C) Negatif düşünceleri engellemeleri
- D) Stres ve gerginliği kaldırıp güven vermeleri

5.

Ebeveynlerin çocuklarına olan düşkünlüğü belki ki de onlara olan aşırı korumacı tavrı her geçen gün artmakta, zaman zaman çocukların bu konuda yakındığını görmekteyiz. Onların iyi niyetli oluşu şüphe götürmez gerçek ancak her şeyin fazlası zarardır ya aşırı ilgi de çocuklara zarar verebilir. Bu noktada ebeveynin çocuğunu kontrol ederken onu boğmaması, ona özel bir alan yaratabilmesi hatta karar alma konularında da çocuğuna fırsat tanıması gerekir.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt verecek bir ifadeye yer verilmemiştir?

- A) Neden?
- B) Kim?
- C) Ne?
- D) Ne ile?